

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Càtedra d'Integració
de Persones amb Discapacitat

Memòria Activitats

**Càtedra UB-Fundació Cassià Just/Cuina
Justa de Integració de Persones amb
Discapacitat**

Informe– Juny 2025

Dra. Marina Romeo, Dra. Montserrat Yepes-Baldó y Sr. Carlos Javier Torres

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ.....	2
2. DOCÈNCIA.....	2
1.1 Activitats formatives	2
1.2 Activitats de pràctiques	3
1.3 Activitat socioesportiva	5
1.4 Mentoria	5
1.5 Trobada d'universitats catalanes	6
1.6 Campus d'estiu.....	7
3. RECERCA.....	8
3.1 Publicacions.....	8
3.2 Accessibilitat Universitària	9
3.2.1 Publicació de l'informe sobre Plans d'Accessibilitat a les universitats espanyoles	9
3.2.2 Desenvolupament de les bases de convocatòria en lectura fàcil	10
3.3 Congressos i Jornades	11
3.4 Investigació amb col·laboració internacional.....	18
4. TRANSFERÈNCIA.....	20
4.1 Premi RECLA 2024 – Millors Pràctiques en Educació Contínua	20
4.2 Premi Joan Maria Malapeira i Gas – IL3-UB 2024	21
4.3 Premi Randstat – 2025	21
4.4 Revista <i>Corresponsables</i>	22
5. ACTIVITATS PREVISTES PER AL CURS 2025-2026	23
5.1 Docència	23
5.2 Recerca	24
5.2.1 Investigació Internacional	24
5.2.2 Realitat virtual i desenvolupament de competències.....	25
5.2.3 Disseny videojoc interactiu	26
5.3 Transferència.....	26
EQUIP	27

1. INTRODUCCIÓ

Durant aquest curs acadèmic (2024-2025), la Càtedra UB-Fundació Cassià Just/Cuina Justa d'Integració de Persones amb Discapacitat ha consolidat la seva trajectòria com a projecte pioner en l'àmbit de la inclusió universitària, la innovació docent i la transferència de coneixement amb impacte social.

Aquest informe recull, de manera estructurada, les principals actuacions desenvolupades en l'àmbit de la docència, la recerca i la transferència, així com les propostes que es posaran en marxa de cara al proper curs acadèmic 2025-2026. Tot plegat, amb l'objectiu de seguir avançant cap a una universitat més inclusiva, compromesa i transformadora.

2. DOCÈNCIA

1.1 Activitats formatives

Durant aquest any s'ha impartit la **sisena edició del Curs superior universitari en Atenció a Usuaris, Ciutadans i Clients**, adreçat a joves amb discapacitat intel·lectuals (50 ECTS). El grup ha estat format per 15 estudiants, dels quals 9 són dones i 6 homes. Cal destacar la participació predominant de dones, que representen el 68% del total d'estudiants formats fins ara. Aquest fet reforça el compromís del programa amb la perspectiva de gènere en l'àmbit de la inclusió educativa.

En relació als graus de discapacitat, els percentatges de discapacitat intel·lectual reconeguda entre l'alumnat s'han situat entre el 35% i el 76%.

D'altra banda, el grup d'enguany reflecteix una clara diversitat cultural i d'orígens. Concretament, dues alumnes han nascut a Etiòpia, una a França, un al Perú, un a Rússia i una a l'Equador. Aquesta riquesa intercultural aporta un valor afegit tant a l'experiència d'aprenentatge com a la cohesió del grup.

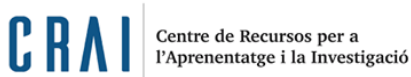

**Càtedra d'Integració
de Persones amb Discapacitat**

1.2 Activitats de pràctiques

El curs ha consolidat un model de pràctiques externes orientat al desenvolupament competencial i a la inserció laboral efectiva, gràcies a la col·laboració amb una xarxa diversa i compromesa d'entitats. Les estades formatives han estat dissenyades de manera personalitzada i adaptades a les capacitats, interessos i ritmes d'aprenentatge de cada estudiant, amb un seguiment continu per part de l'equip docent i tècnic de la Càtedra.

Les pràctiques s'han dut a terme els mesos d'abril i maig de 2025, en els següents centres i institucions col·laboradores:

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació CRAI-
Mundet y CRAI-Clínic

Museu Diocesà de Barcelona

Universitat de Barcelona: Facultats de
Física i Química, Facultat de Dret,
Campus Bellvitge, Campus Torribera i
Edifici Central.

Hoteles Ilunion

Institut de Formació Continuada IL3
(seu de Ciutat de Granada)

Carrefour (L'Hospitalet, Badalona,
Terrassa, La Maquinista, Glòries i Sant
Cugat)

Càtedra d'Integració
de Persones amb Discapacitat

Aquest ampli ventall de pràctiques ha permès a l'alumnat experimentar entorns laborals diversos, des de serveis d'atenció al públic en el context educatiu i cultural, fins a tasques logístiques i comercials en grans superfícies. Aquestes experiències han estat clau per a l'adquisició de competències transversals com ara la millora de l'autonomia, l'autoestima i el treball en equip.

1.3 Activitat socioesportiva

A més de l'activitat docent, cal afegir el desenvolupament d'una activitat socioesportiva impartida per un professor expert en educació física inclusiva del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

Aquesta activitat s'ha desenvolupat des del dia 31 d'octubre del 2024 fins als dia 20 de març del 2025 tots els dijous de 17 a 18.30 h a les instal·lacions del Campus Mundet (4 crèdits ECTS). L'objectiu ha estat desenvolupar en l'alumnat amb discapacitat intel·lectual coneixements i habilitats sobre la metodologia cooperativa i el joc motor, que facilitin i fomentin la seva inclusió social.

1.4 Mentoria

Amb l'objectiu d'oferir un acompanyament individualitzat a l'alumnat amb discapacitat intel·lectual s'ha desenvolupat un projecte de mentoria. Per a això s'ha comptat amb la participació de la Prof. Maria Honrubia i la Dra. Esther Sánchez com a mentores acadèmiques, qui han acompanyat els estudiants en el seu procés de desenvolupament personal i de definició del seu pla de carrera.

El paper de les mentores acadèmiques s'ha complementat amb un programa de *peer mentoring*, en el qual els alumnes han comptat amb **nou estudiants de grau de Educació i Infermeria**, que han actuat com a *peer mentors* dins d'un projecte d'Aprenentatge Servei (ApS). La seva funció ha estat acompanyar els estudiants del curs com a iguals en el seu desenvolupament personal i acadèmic.

Un cop per setmana, l'alumnat del curs s'ha reunit presencialment durant dos hores amb les seves mentores per compartir vivències tant en relació amb el curs com a nivell personal. Les mentores acadèmiques han estat les responsables de la formació dels *peer mentors*, així com de l'assignació dels estudiants. Pel que fa a la formació, es va dur a terme un curs de 12 hores, reconegut amb un crèdit ECTS pel Servei d'Atenció a l'Estudiantat (SAE). En aquesta formació es van impartir els fonaments conceptuals i pràctics de la mentoria i del projecte formatiu.

Càtedra d'Integració
de Persones amb Discapacitat

1.5 Trobada d'universitats catalanes

El nostre alumnat ha participat en la **4a Trobada d'Universitats Catalanes del Programa Unidiversidad**, celebrada el 13 de febrer de 2025 i coordinada per la Universitat Rovira i Virgili.

L'esdeveniment va tenir lloc a l'Anella Mediterrània de Tarragona i va reunir prop de 100 estudiants, acompanyats de professorat i personal de suport de diverses universitats. L'objectiu principal de la trobada va ser generar un espai d'intercanvi d'experiències, coneixements i bones pràctiques entre alumnat de la Universitat de Barcelona, el Tecnocampus, la Universitat Blanquerna i la Universitat Jaume I de Castelló.

La URV va dissenyar un conjunt de jocs inclusius, orientats a promoure la participació activa, la cooperació i el respecte per la diversitat entre tots els participants. Aquesta jornada va esdevenir una experiència vivencial i significativa, tant en l'àmbit educatiu com personal, reforçant el sentiment de pertinença a la comunitat universitària.

Càtedra d'Integració
de Persones amb Discapacitat

1.6 Campus d'estiu

Aquest estiu, la Universitat de Barcelona participarà en dos Campus d'Estiu (UNIDIVERSIDAD 2025). Aquesta es una iniciativa impulsada per la Fundació ONCE amb el suport del Fons Social Europeu, i té per objectiu promoure la formació, la inclusió social i l'ocupabilitat de joves amb discapacitat intel·lectual, del desenvolupament o de l'espectre autista.

Els campus son totalment **gratuïts** per a l'alumnat amb discapacitat intel·lectual participant. La Universitat de Barcelona serà present en els següents campus:

- Del 7 al 13 de juliol en col·laboració amb la Universitat Camilo José Cela, la Universitat Pablo de Olavide, Plena Inclusión Madrid, Proyecto Integra i Fundación Dales la Palabra, es durà a terme a Madrid el Campus d'Estiu "**Congreso Estatal de Estudiantado Universitario con Discapacidad Intelectual**". L'objectiu principal d'aquest campus és fomentar el desenvolupament personal, social i acadèmic de l'estudiantat amb discapacitat intel·lectual, a través del desenvolupament d'un congrés que inclou simposis, tallers, conferències i activitats culturals i esportives.
- Del 18 al 25 de juliol, a l'Hotel Sierra Luz de Cortegana (Huelva), i conjuntament amb la Universitat Pablo de Olavide, la Universidad Camilo José Cela, l'Asociación Paz y Bien i l'Asociación Provincial Síndrome de Down de Sevilla, es durà a terme el campus **UNILUZ**.

Cal destacar que la Universitat de Barcelona ha quedat en **segona i tercera posició a la convocatòria de concessió de fons del programa Campus d'Estiu UNIDIVERSIDAD 2025** dels 14 projectes que s'han presentat. Aquesta posició reflecteix l'alt grau de qualitat i compromís dels projectes presentats per la UB en l'àmbit de la inclusió i la formació superior accessible.

	Entidad beneficiaria (líder)	Entidades Participantes	Puntuación	Importe concedido
1	Universidad de Granada	Universidad de Granada, Universidad de Extremadura y Universidad de Salamanca	47	119.000 €
2	Asociación Provincial Síndrome de Down de Sevilla	Universidad Pablo de Olavide; Universidad Camilo José Cela; Universitat de Barcelona; Asociación Paz y Bien; Asociación Provincial Síndrome de Down de Sevilla	46	105.000 €
3	Universidad Camilo José Cela Centro de Enseñanza Universitaria SEK, S.A.	Universidad Camilo José Cela, Universidad Pablo de Olavide; Universidad de Barcelona; Plena Inclusión Madrid; Proyecto Integra y Fundación Dales la Palabra	45	105.000 €
4	Universidad de Murcia	Universidad de Murcia, Universidad de Córdoba, Universidad de Sevilla, Fundación Síndrome de Down Región de Murcia - Fundown	44	133.000 €
5	Fundación Miradas	Universidad de Burgos y Fundación Miradas	39	81.600 €

3. RECERCA

Aquest període ha estat especialment rellevant per a la consolidació de la línia de recerca aplicada de la Càtedra UB-FCJ/CJ. S'han dut a terme diverses publicacions científiques, s'han desenvolupat dos projectes de transferència de coneixement centrats en la creació de materials facilitadors de l'accessibilitat universitària, i s'ha participat activament en congressos i jornades científiques, amb una presència destacada en esdeveniments d'àmbit internacional.

3.1 Publicacions

Romeo, M., Yepes-Baldo, M., Martínez, M., Guilera, G., & Greco, A. M. (in press). Attitudes towards labor inclusion of people with disability: Validation of a new measure in the Spanish context. *Heliyon*.

Yepes-Baldó, M., Romeo, M., Codina, N., & Pallares, R. (2024). Adapting a self-concept questionnaire for students with intellectual disabilities: An inclusive research approach. *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities*. <https://doi.org/10.1111/jar.13333>.

Romeo, M. (2024). Capacitando el futuro: Programas de formación inclusiva para personas con discapacidad intelectual en la Universidad de Barcelona. In *Actas del VI Congreso Internacional de Innovación Docente e Investigación en Educación Superior: Desafíos de la Enseñanza y Aprendizaje en la Educación Superior* (pp. 176–177). CIDICO.

Romeo, M., & Yepes-Baldó, M. (2024). La importancia de la formación a lo largo de la vida en la mejora de inclusión laboral de las personas con discapacidad. En *La formación y el empleo como palancas de cambio en la inclusión de las personas con discapacidad*. Monográfico 1 (pp. 69–84). Ediciones Zaragoza.

Romeo, M., & Yepes-Baldó, M. (2024). Gestionando la diversidad en el contexto laboral: discapacidad e inclusión laboral. En *Desafíos contemporáneos en los entornos laborales* (pp. 139–154). Ediciones Pirámide.

Yepes-Baldó, M., & Romeo, M. (2024). Promoviendo el autoconcepto y la satisfacción de necesidades psicológicas básicas en jóvenes con discapacidad intelectual en la educación superior. En *Educación e innovación al servicio de la mejora del conocimiento* (pp. 921–938). McGraw-Hill/Interamericana.

3.2 Accessibilitat Universitària

3.2.1 Publicació de l'informe sobre Plans d'Accessibilitat a les universitats espanyoles

Una de les fites més destacades ha estat la realització i publicació de l'informe institucional que es troba disponible al [Dipòsit Digital de la UB](#):

Romeo, M., Yepes i Baldó, M., Torres-Vergara, Carlos J., & Jiménez, H. (2025). *Planes de accesibilidad en las universidades españolas: estado de la cuestión, análisis y propuestas de mejora y buenas prácticas*. Universitat de Barcelona. Càtedra d'Integració de Persones amb Discapacitat.

Aquest treball exhaustiu, representa la **primera radiografia detallada dels plans d'accessibilitat de les universitats espanyoles**, amb una anàlisi crítica del seu grau d'implementació i de la seva alineació amb els drets de les persones amb discapacitat.

L'informe no només recull bones pràctiques i reptes estructurals, sinó que **proposa línies d'acció concretes i viables per avançar cap a un model universitari realment inclusiu**, interpel·lant tant a responsables institucionals com a legisladors.

L'impacte de l'informe ha estat notable, tant a nivell polític com institucional. Ha estat remès a diversos vicerectorats, unitats d'igualtat i organismes ministerials, despertant l'interès de responsables clau en l'àmbit de la política universitària. Així mateix, ens consta que ha estat utilitzat com a document de referència en jornades de treball, formacions internes i processos d'actualització de plans d'accessibilitat dins de diferents universitats públiques i privades.

Des del punt de vista acadèmic, l'informe s'ha valorat com una eina de transferència de coneixement rigorosa i interdisciplinària, replicable en altres contextos educatius. La seva difusió a través de canals institucionals de la UB, xarxes socials i mitjans especialitzats ha contribuït a incrementar-ne la visibilitat i l'impacte.

Càtedra d'Integració
de Persones amb Discapacitat

3.2.2 Desenvolupament de les bases de convocatòria en lectura fàcil

A petició de la Direcció d'Organització i Recursos Humans s'ha elaborat una proposta de convocatòria i de procés de selecció per a l'accés al **cos de subalterns de la Universitat de Barcelona adreçada de manera específica al col·lectiu de persones amb discapacitat intel·lectual**. El document presentat està en llenguatge accessible, per tal de facilitar la comprensió dels requisits, terminis i procediments a les persones amb discapacitat intel·lectual i/o dificultats de comprensió lectora.

Convocatòria per a **2** places
d'Auxiliar de serveis a la
Universitat de Barcelona

Resum de les bases de la convocatòria en
lectura fàcil

TAULA DE CONTINGUT

1. Presentació
2. Qui pot participar en la convocatòria
3. Quines són les funcions del lloc de treball
4. Quina documentació s'ha de presentar telemàticament
5. Com presentar la sol·licitud de participació
6. Llista provisional de persones admeses i excloses
7. Fase d'oposició
8. Fase de concurs
9. Qui es el tribunal qualificador
10. Contractació
11. Preguntes freqüents

3.3 Congressos i Jornades

Entre les accions impulsades, destaca especialment la **Jornada “Discapacitat auditiva: visibilitat i accessibilitat a la universitat”**, celebrada el 10 de febrer de 2025 (<https://web.ub.edu/es/web/actualitat/w/jornada-discapacitat-auditiva-inclusio-universitaria>).

L'objectiu de la jornada va ser posar de manifest la necessitat de visibilitzar les experiències de les persones amb discapacitat auditiva i identificar estratègies efectives per superar les barreres que encara persisteixen en l'àmbit universitari.

Un dels moments centrals va ser la projecció del documental *Apunts en blanc*, realitzat per un grup d'estudiants amb pèrdua auditiva, que van compartir en primera persona les seves vivències, dificultats i superacions al llarg del seu itinerari acadèmic. Aquesta iniciativa es va consolidar com una acció destacada de sensibilització i transferència, amb un fort impacte comunitari i institucional.

La jornada no només va contribuir a fer visibles les barreres comunicatives que afronta l'estudiantat amb discapacitat auditiva, sinó que també va generar propostes concretes per avançar cap a una universitat més empàtica, inclusiva i accessible per a tothom.

La UB reflexiona sobre la discapacidad auditiva en una jornada dedicada a la inclusión universitaria

Compartir:

NOTICIA | ACADÉMICO | SOLIDARIDAD

10/02/2025

La Universidad de Barcelona ha acogido hoy lunes, 10 de febrero, la jornada Discapacidad Auditiva: Visibilidad y Accesibilidad en la Universidad, una iniciativa organizada por la Cátedra UB Fundación Cassià Just - Cuina Justa de Integración de Personas con Discapacidad con el objetivo de reflexionar sobre los retos que deben afrontar en el entorno académico y dar voz a estudiantes y expertos en la materia. El evento, que ha tenido lugar en el Aula Magna del Edificio Histórico, ha contado con la presencia del rector de la UB, Joan Guàrdia, y de las vicerrectoras Montserrat Puig, responsable de Igualdad, Inclusión y Género, y Marta Ferrer, encargada de Estudiantes y Vida Universitaria.

Càtedra d'Integració
de Persones amb Discapacitat

A nivell internacional, la tasca de la Càtedra ha rebut també un important reconeixement. **Hem estat convidats per la prestigiosa Rede Mineira das APAES**, en el marc de la trobada internacional *Independent Living and People with Disabilities (2024)*, per compartir la nostra experiència com a referent en inclusió sociolaboral.

En aquest context, la Dra. Marina Romeo, directora de la Càtedra, va impartir la conferència *“Promovendo a inclusão no trabalho das pessoas com deficiência”*, en la qual es van presentar els resultats, les bones pràctiques i l'impacte del model d'intervenció impulsat des de la Universitat de Barcelona. Aquesta participació ha suposat una oportunitat clau per a la internacionalització de la Càtedra i per establir sinergies amb entitats de referència en l'àmbit de la discapacitat a Llatinoamèrica.

A més destacar la presencia de la Càtedra a diversos congressos y jornadas, com ara:

Càtedra d'Integració
de Persones amb Discapacitat

Romeo, M. (2025) *Experiencias, Obstáculos y Desafíos*. Jornadas de Coordinación y Seguimiento Unidiversidad, Madrid

Romeo, M. (2024). *Construyendo un futuro inclusivo: formación para personas con discapacidad intelectual*. XII Jornadas científicas internacionales sobre investigación en personas con discapacidad, Salamanca.

Càtedra d'Integració
de Persones amb Discapacitat

Barbancho Tovillas, F., & Romeo M. (2025). *Ajustes razonables en caso de discapacidad sobrevenida de personas trabajadoras por incapacidad permanente total derivada de salud mental como contingencia profesional de la seguridad social*. V Congreso Nacional de Derecho de la Discapacidad, Ciudad Real.

**V CONGRESO NACIONAL Y II
CONGRESO INTERNACIONAL DE
DERECHO DE LA DISCAPACIDAD**

La salud mental como cuestión de derechos humanos

21, 22 y 23 de mayo de 2025
Paraninfo Luis Arroyo (Ronda Toledo, s/n)
UCLM, Ciudad Real

Honrubia Pérez, M., Sánchez Raja, E., & Romeo, M. (2025). *Influencia de la Educación Sexual Integral (ESI) en la salud mental de jóvenes con discapacidad intelectual*. V Congreso Nacional de Derecho de la Discapacidad, Ciudad Real.

Càtedra d'Integració
de Persones amb Discapacitat

Calleja-Blanco, J., Hernandez-Valle, K. P., & Romeo, M. (2025). *Intellectual disability and inclusive university studies*. Comunicació. e-Festival of Management Education, British Academy of Management.

INTELLECTUAL DISABILITY AND UNIVERSITY STUDIES - AN EXAMPLE OF INCLUSIVE EDUCATION

J. Calleja-Blanco

M. Romeo-Delgado

K.P. Hernández Del Valle

University of Barcelona (SPAIN)

About this paper:

Appears in: [EDULEARN23 Proceedings](#)

Publication year: 2023

Pages: 5297-5300

ISBN: 978-84-09-52151-7

ISSN: 2340-1117

doi: [10.21125/edulearn.2023.1395](#)

Conference name: 15th International Conference on Education and New Learning Technologies

Dates: 3-5 July, 2023

Location: Palma, Spain

Yepes-Baldó, M., Romeo, M., Codina, N., & Pestana, J. V. (2024). *Investigación inclusiva: adaptación de cuestionarios sobre autoconcepto y necesidades psicológicas básicas en estudiantes con discapacidad intelectual*. VI Congreso Internacional de la Sociedad Científica Española de Psicología Social, Santiago de Compostela.

Càtedra d'Integració
de Persones amb Discapacitat

Romeo, M. (2024). *IA en las aulas: usos, retos y riesgos*. International Congress: Education and Knowledge, Alicante.

Boria-Reverter, J., Romeo, M., & Yepes-Baldó, M. (2024). *La discapacidad: un reto para la organización*. Comunicació presentada al IV Congreso Internacional de Investigación en Contabilidad y Empresa, organitzat per la Universitat de Barcelona (UB), la Red Iberoamericana para la Competitividad, Innovación y Desarrollo (REDCID) per la Real Academia de las Ciencias Económicas y Financieras (RACEF), Barcelona.

Càtedra d'Integració
de Persones amb Discapacitat

Romeo, M. (2024). *Innovación educativa para desarrollar conciencia cívica comunitaria y aprender habilidades educativas y sociales*. Ponència presentada al VI Congreso Internacional de Innovación Docente e Investigación en Educación Superior: Desafíos de la Enseñanza y Aprendizaje en la Educación Superior, Sevilla

Romeo, M. (2024). *Jornadas de Coordinación y Seguimiento UNIDIVERSIDAD*, Madrid

3.4 Investigació amb col·laboració internacional

Durant aquest any, la Universitat de Barcelona ha posat en marxa un **projecte internacional de recerca amb la Universitat de Puerto Rico** centrat en l'ocupabilitat i la inclusió laboral de dones amb discapacitat intel·lectual en entorns diversos.

El projecte, titulat *"Determinants and Capacity Building in the Employability and Placeability of a Group of Women with Intellectual Functional Diversity in a Postmodern Context: Puerto Rico and Spain"*, utilitza una metodologia mixta, combinant tècniques qualitatives i quantitatives. L'objectiu principal és **analitzar els factors interns i externs que incideixen en l'ocupabilitat i la inserció laboral** d'aquest col·lectiu, així com comprendre com perceben la seva integració i inclusió en els entorns de treball. El projecte es desenvolupa en els contextos de Puerto Rico i Espanya, i busca generar coneixement aplicat que contribueixi a dissenyar estratègies de capacitació i inclusió laboral més efectives. La recerca es basa en la realització d'entrevistes i grups focals amb tres grups principals d'informants:

- Dones amb discapacitat intel·lectual que es troben treballant. Amb elles es realitzen entrevistes en profunditat que permeten recollir la seva experiència directa d'integració laboral, els obstacles que han superat, els suports rebuts i la seva percepció d'inclusió en el lloc de treball. Aquestes veus constitueixen el nucli qualitatiu del projecte i són fonamentals per comprendre els processos d'empoderament i de construcció d'identitat professional.
- Representants d'associacions i entitats especialitzades en la promoció dels drets de les dones amb discapacitat (com ara CERMI Mujeres, ACADAR, CEMUDIS o MAVI). Mitjançant grups focals, aquestes organitzacions aporten una visió col·lectiva sobre els mecanismes de suport, les barreres institucionals i les bones pràctiques que han observat en els processos d'inserció laboral.

DECANATO DE ESTUDIOS GRADUADOS E INVESTIGACIÓN FONDOS
INSTITUCIONALES PARA LA INVESTIGACIÓN (FIPI)

HOJA DE ENDOSOS

Título de la propuesta: **Determinants in the employability and placeability of a group of women with disabilities in a postmodern context: Puerto Rico and Spain**

**Càtedra d'Integració
de Persones amb Discapacitat**

Actualment, el projecte es troba en fase activa de recollida de dades. Les activitats de capacitació i la difusió de resultats es desenvoluparan entre setembre i desembre de 2025, amb presentació en congressos internacionals i trobades amb entitats de Puerto Rico i Espanya.

Aquest projecte no només reforça el lideratge de la Universitat de Barcelona en recerca aplicada amb impacte social, sinó que projecta la càtedra com a agent clau en iniciatives internacionals de transformació social, consolidant la seva capacitat d'innovació, influència i transferència en l'àmbit de la inclusió laboral.

4. TRANSFERÈNCIA

La tasca desenvolupada per la Càtedra UB-FCJ/CJ ha estat distingida amb tres guardons de gran prestigi nacional i internacional, que consoliden la seva trajectòria com a referent d'innovació educativa i inclusió social dins l'àmbit universitari. A més, a més, la revista Corresponsables ha reconegut la càtedra a la seva secció de Bones Pràctiques, reforçant-ne així el reconeixement institucional i social.

4.1 Premi RECLA 2024 – Millors Pràctiques en Educació Contínua

La Càtedra ha estat guardonada amb el reconeixement internacional atorgat per la Red de Educación Continua de Latinoamérica y Europa (RECLA), que la distingeix com a referent en l'educació al llarg de la vida.

El jurat ha destacat l'enfocament innovador del projecte, el seu impacte real en l'ocupabilitat de persones amb discapacitat intel·lectual i la seva sostenibilitat, gràcies a aliances estratègiques i metodologies pedagògiques adaptades.

4.2 Premi Joan Maria Malapeira i Gas – IL3-UB 2024

Aquest guardó, promogut per l'Institut de Formació Contínua de la Universitat de Barcelona (IL3), reconeix anualment aquelles iniciatives que contribueixen de manera destacada a la millora de l'accessibilitat i la inclusió educativa.

La Càtedra ha estat premiada per la seva excel·lència educativa, pel seu impacte tangible en la qualitat de vida dels participants i les seves famílies, i pel seu valor com a model replicable en altres universitats i contextos educatius. El jurat ha destacat també la coherència del projecte amb els principis de responsabilitat social universitària i el seu alineament amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

4.3 Premi Randstat – 2025

La Càtedra ha estat **seleccionada com a finalista del Premi Fundació Randstad 2025** a la “Col·laboració Intersectorial en favor de la Inclusió Sociolaboral de les Persones con Discapacitat”, una categoria que reconeix entitats públiques o privades sense ànim de lucre, administracions i universitats que han desenvolupat iniciatives col·laboratives amb altres organitzacions per promoure la inclusió laboral de persones amb discapacitat.

El jurat ha destacat el ferm compromís de la Càtedra amb la inclusió sociolaboral, així com la capacitat del projecte per establir sinergies amb una àmplia diversitat d'actors del territori. També s'ha valorat la creativitat i la innovació pedagògica de la iniciativa, la seva sostenibilitat en el temps, l'impacte aconseguit tant en l'entorn universitari com en el teixit social, i la seva visibilització a través d'estratègies de comunicació efectives.

Càtedra d'Integració
de Persones amb Discapacitat

20ª edición premios fundación randstad.

Es el momento de reconocer las mejores iniciativas que ayudan a mejorar la empleabilidad de las personas con discapacidad.

¡Descubre los Premios Fundación Randstad!

4.4 Revista *Corresponsables*

La prestigiosa revista *Corresponsables*, referent en l'àmbit de la responsabilitat social corporativa, la sostenibilitat i el desenvolupament sostenible a Espanya i Llatinoamèrica ha reconegut la tasca de la càtedra a la secció Bones Pràctiques a la XX edició del seu anuari, destacant-ne la trajectòria des del 2012 i els dos cursos que ofereix anualment destinats a joves amb discapacitat intel·lectual.

UNIVERSITAT DE BARCELONA: desde 2012, impulsa la Càtedra en Integración Laboral de Personas con Discapacidad, dirigida por la Dra. Marina Romeo, con el objetivo de promover la investigación, sensibilizar a la sociedad y fomentar la inclusión laboral de personas con discapacidad. Destacan dos iniciativas formativas innovadoras: el Curso superior universitario en Atención a Usuarios, Ciudadanos y Clientes para jóvenes con discapacidad intelectual y el Curso superior universitario de Formación para el acceso al cuerpo de subalternos para personas con discapacidad intelectual. El primer curso, financiado por el Fondo Social Europeo a través de Fundación ONCE, ha contado con cinco ediciones.

5. ACTIVITATS PREVISTES PER AL CURS 2025-2026

5.1 Docència

De cara al curs acadèmic 2025–2026, la Càtedra impartirà la **setena edició del Curs Superior Universitari en Atenció a Usuaris, Ciutadans i Clients** (50 ECTS). Aquest programa, plenament consolidat, continuen essent una aposta estratègica per a la inclusió educativa i laboral de joves amb discapacitat intel·lectual.

Cal destacar que la setena edició del primer curs ja ha estat aprovada per la Fundació ONCE, amb finançament del Fons Social Europeu, i que actualment ens trobem immersos en el procés de selecció del nou alumnat. A més, la resolució definitiva ja ha estat publicada i la Universitat de Barcelona figura com a entitat beneficiària del projecte en 5 lloc (dels 35 presentats y dels 30 concedits), un fet que dona compte del reconeixement institucional al model formatiu impulsat per la Càtedra i n'avalua la solidesa i l'impacte.

	ENTIDADES BENEFICIARIAS	PUNTUACIÓN	IMPORTE CONCEDIDO
1	UNIVERSIDAD DE SALAMANCA	77	60.000 €
2	UNIVERSIDAD DE SEVILLA	76	60.000 €
3	UNIVERSIDAD DE GRANADA	76	60.000 €
4	UNIVERSIDAD DE MURCIA	71	60.000 €
5	FUNDACION INSTITUTO DE FORMACIÓN CONTINUA IL3-UB (Universidad de Barcelona)	70	60.000 €

Com a novetat destacada respecte d'edicions anteriors, i amb l'objectiu de continuar ampliant i enriquint l'oferta formativa adreçada al col·lectiu amb discapacitat intel·lectual, el proper curs acadèmic s'impartirà un **Taller de Soft Skills**. Aquesta activitat pràctica i dinàmica estarà centrada en el desenvolupament de competències personals i socials com la comunicació efectiva, el treball en equip, la gestió de l'estrès i la capacitat d'adaptació al canvi. El taller respon a la necessitat d'oferir eines que afavoreixin la resiliència, l'autonomia i la preparació emocional dels joves amb discapacitat intel·lectual per fer front als reptes de la vida universitària, personal i laboral.

Càtedra d'Integració de Persones amb Discapacitat

A més, el programa ha reformulat dues de les seves assignatures **“Finances inclusives”** i **“Drets laborals i de seguretat social de les persones amb discapacitat intel·lectual”**, en format de **microcredencials**, una eina flexible i orientada a la reconeixença formal de competències específiques, que enforteix l'ocupabilitat i facilita la transferència dels aprenentatges a contextos reals. El que ens permet acreditar de manera clara i reconeguda l'adquisició de coneixements essencials per a l'autonomia econòmica i la defensa dels drets laborals del col·lectiu. Aquest avenç suposa un pas endavant en la personalització de l'itinerari formatiu i en la visibilització de les capacitats i potencialitats de l'alumnat.

Durant el curs 2025–2026, el programa aposta de nou per un conjunt d'activitats complementàries d'alt impacte formatiu i transformador, pensades per potenciar les competències personals, socials i professionals del nostre alumnat.

D'una banda, **es consolida l'activitat esportiva inclusiva**, que tindrà lloc setmanalment cada dijous a la tarda al Campus Mundet, sota la direcció d'un professor especialitzat en educació física adaptada. Aquesta proposta no només promou hàbits de vida saludable i benestar emocional, sinó que esdevé una eina clau per al foment del treball en equip, la cohesió social i la inclusió a través del joc cooperatiu.

D'altra banda, es manté **el programa de mentoria personalitzada**, que combina l'acompanyament individual per part del professorat amb el suport inspirador dels *peer mentors* dels graus d'Educació i Infermeria. Integrat dins d'un projecte d'Aprenentatge Servei, aquest recurs ha estat una de les accions més valorades per l'alumnat en edicions anteriors, per la seva capacitat de reforçar l'autoestima, la confiança i la motivació acadèmica, tot generant vincles positius dins la comunitat universitària.

Finalment, **les pràctiques externes** tornen a ser un pilar fonamental del programa, i es realitzaran entre els mesos d'abril i maig. Abans d'aquesta immersió professional, l'alumnat participarà en una fase d'inducció prèvia, dissenyada per facilitar una transició progressiva i exitosa als entorns laborals reals. Aquesta experiència permet posar en pràctica les competències adquirides, obrir noves oportunitats d'inserció laboral i projectar-se amb confiança cap al futur professional.

5.2 Recerca

5.2.1 Investigació Internacional

De cara al curs 2025–2026, continuarem treballant en el **projecte conjunt amb la Universitat de Puerto Rico sobre ocupabilitat i inclusió laboral de dones amb discapacitat intel·lectual** i avançarem cap a la seva segona i tercera fase d'investigació empírica. En concret, s'iniciaran les entrevistes en profunditat amb professionals de recursos humans i responsables de programes d'integració laboral en empreses i institucions contractants, així com la posada en comú dels primers resultats entre la Universitat de Barcelona i la Universitat de Puerto Rico.

Càtedra d'Integració
de Persones amb Discapacitat

Paral·lelament, el projecte entrarà també en la seva fase de difusió i transferència de coneixement. Està prevista la presentació dels resultats preliminars en congressos científics internacionals, com ara el Simposium titulat: *Inclusió i Ocupabilitat: Experiències des de Puerto Rico i Espanya* en el **Congrés Interamericà de Psicologia 2025**, així com la preparació de diverses publicacions acadèmiques en revistes especialitzades. Aquestes accions contribuiran a donar visibilitat a les bones pràctiques identificades i a generar impacte social i acadèmic més enllà de l'àmbit del projecte.

5.2.2 Realitat virtual i desenvolupament de competències

La Càtedra inicia un nou projecte innovador centrat en **l'ús de la realitat virtual com a eina per al desenvolupament de competències transversals i professionals en persones amb discapacitat intel·lectual**. El projecte té com a objectiu principal explorar el potencial de la tecnologia immersiva per facilitar entorns d'aprenentatge segurs, adaptats i motivadors, que permetin a les persones amb discapacitat intel·lectual adquirir i reforçar habilitats clau per a la seva autonomia i inserció laboral.

Es preveu desenvolupar un escenari d'un apartament en realitat virtual que reproduïx amb fidelitat un entorn quotidià adaptat i que servirà com a eina pedagògica per a la formació en habilitats pràctiques com la gestió de la llar, la planificació d'activitats domèstiques o l'ús segur dels espais.

5.2.3 Disseny videojoc interactiu

Gràcies a la col·laboració de l'**Escola de Noves Tecnologies Interactives (ENTI-UB)** amb la Càtedra, s'està projectant el disseny i desenvolupament d'un **videojoc interactiu adreçat a persones amb discapacitat intel·lectual**.

El joc, que simularà converses en entorns de missatgeria instantània com WhatsApp, estarà disponible per a dispositius Android i Windows 10/11, i tindrà com a objectiu reforçar les competències comunicatives i socials de les persones usuàries, a través de situacions quotidianes gamificades. Aquest projecte combinarà l'enfocament tecnològic i pedagògic, i obre una nova línia de recerca aplicada en accessibilitat digital i capacitat comunicativa.

5.3 Transferència

Amb l'objectiu ferm de seguir impulsant la inclusió educativa i l'ocupabilitat de les persones amb discapacitat intel·lectual, el programa incorporarà **dues microcredencials innovadores** durant el curs 2025–2026, gràcies a la col·laboració amb la **Fundació Cassià Just / Cuina Justa**.

Aquestes noves propostes formatives combinen un enfocament altament pràctic amb continguts accessibles i adaptats, orientats a potenciar tant el desenvolupament personal com el professional de l'alumnat.

Les microcredencials estan específicament dissenyades per a la professionalització en l'àmbit gastronòmic, un sector clau per a l'ocupació inclusiva. La primera, *Formació en Especialització Gastronòmica*, té com a finalitat reforçar els coneixements i les habilitats en cuina de qualitat i en l'elaboració d'aliments, promovent la innovació i l'excel·lència culinària.

La segona, *Formació a mida com a Auxiliar de Cuina de Col·lectivitats*, està orientada a facilitar l'accés a entorns professionals com escoles, residències o menjadors socials. Aquesta microcredencial posa el focus en el reforç de competències tècniques específiques i en el compliment de les normatives d'higiene i seguretat alimentària, garantint una preparació integral per a la inserció laboral estable i de qualitat.

Aquestes accions formatives responen a la necessitat de crear itineraris adaptats que ofereixin oportunitats reals i sostenibles per al col·lectiu, alhora que contribueixen a la professionalització i visibilització de les persones amb discapacitat intel·lectual en sectors amb gran potencial de creixement.

Càtedra d'Integració
de Persones amb Discapacitat

EQUIP

Dra. Marina Romeo Delgado
Directora

Dra. Montserrat Yepes-Baldó
Responsable de l'àrea psicològica

Dra. Sefa Boria-Reverter
Responsable de l'àrea d'economia

Dra. Rejina Selvam
Responsable de l'àrea metodològica

Dr. Fernando Barbancho
Responsable de l'àrea legal

Sr. Carlos Javier Torres
Suport a la Recerca